

Verlag

Centraal College van Deskundigen (CCvD) / Accreditatiecollege (AC) Bodembeheer

Datum: 26 maart 2026
Tijd: 10.00 – 11.30 uur
Plaats: Waterschapshuis Amersfoort, gecombineerde zaal 1.28 & 1.29

Deelnemers

Wim Aarnink (WA)
Willem Bastein (WB)
Martin van Bostelen (MvB)
David van den Burg (DvdB)
Jan Keijzer (JK)
Ariël Kleverwal (AK)

Sonja Kooiman (SK)
Babette van Munster (BvM)
Bas van Oosten (BvO)
Bram van de Pas (BvdP)
Michel Post (MP)
Charly van Schaik (CvS)
Rabbe Vedder (RV)
Arjan Veldhuizen (AV)
Saskia Verhoeven (SV)

Joep van der Wee (JvdW)

Gerben Zijlstra (GZ)
Willem van der Zon (WvdZ)

Afwezig

Marcel van Seeters (MvS)

Vacature(s)

Te benoemen afgevaardigde
Te benoemen afgevaardigde

Te gast

Jelle de Boer (JdB)
Linda Dirven (LD)
Freek van Gent (FvG)
Henk Koster (HK)
Kay Mollenhauer (KM)

Werkt bij

Mineralz
Klimaatgarant
BAM Infra

Kiwa
Waterschap Vallei en
Veluwe
SIKB-programmabureau
Witteveen+Bos
SGS Intron Certificatie
Stantec
NEN
OD Drenthe
Mateboer Milieutechniek
Eurofins
Rijkswaterstaat WVL,
Bodem en Ondergrond
Stichting Bodembeheer
Nederland
Cumela Nederland
Vopak

Werkt bij

RWS WVL

Werkt bij

SIKB-programmabureau
SIKB-programmabureau
SIKB-programmabureau
SIKB-programmabureau
SIKB-programmabureau

Afgevaardigd door of rol

VA
BodemenergieNL
Bouwend Nederland en NVPG
Voorzitter
NVCi
UvW

Secretaris
VKB
NCVi
VKB
NEN
VNG
VVMA
FeNeLab
Ministerie van I&W

VNO-NCW

VNO-NCW
VNO-NCW

Afgevaardigd door of rol

Rijkswaterstaat als
opdrachtgever

IPO
UvW (laboratoria)

Te gast bij

Alle agendapunten
Alle agendapunten
Alle agendapunten
Alle agendapunten
Alle agendapunten

1. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Update Regeling bodemkwaliteit

Saskia Verhoeven geeft aan dat de meest recente wijziging van de Regeling bodemkwaliteit 2022 heeft plaatsgevonden in januari 2026. Er wordt op dit moment gewerkt aan een volgende wijziging en het voornemen is om deze in het najaar van 2026 doorgevoerd te hebben. Het gaat naast inhoudelijke aanpassingen aan de Regeling bodemkwaliteit ook om wijzigingen in bijlage C, waarin de normdocumenten zijn opgenomen die binnen het Kwalibo-stelsel gebruikt moeten worden.

3. Update vervolg op Programma Versterking Kwalibo

Het Programma versterking Kwalibo is inmiddels afgerond, maar een aantal maatregelen loopt nog door. Henk Koster licht toe dat op 25 maart 2026 strategisch overleg in het kader van het vervolg van het programma heeft plaatsgevonden. Daar zijn de volgende zaken besproken:

- De reikwijdte van het strategisch gesprek over problematiek bij grondverzet en toepassing. Worden bredere problemen in de keten ook besproken of blijven we bij onderwerpen die direct aan kwalibo raken?
- De reikwijdte van Kwalibo:
  - IenW geeft aan dat advies geen onderdeel wordt van Kwalibo. Er blijft nog wel een aantal definitievragen onbeantwoord.
  - Het doel van de boring bij mechanisch boren staat centraal bij de vraag of het onder kwalibo valt of niet, terwijl eigenlijk het milieuhygiënisch risico centraal zou moeten staan.
  - Sleufloze technieken: in hoeverre horen deze ook binnen Kwalibo thuis?
  - (Risicovolle) secundaire bouwstoffen en het type borging dat nodig is voor toepassing van secundaire bouwstoffen.
- Er komt als onderdeel van Kwalibo geen whereabouts systeem. Ook het grondstromenpaspoort is niet meer aan de orde.
- Het onderzoek naar freeriders is zo goed als afgerond. Het rapport komt naar verwachting in de eerste helft van 2026 online.

Gerben Zijlstra geeft aan dat er vanuit het ministerie van BZK initiatief is gekomen om een systeem op te zetten dat is gekoppeld aan de DSO en de BRO. Dit lijkt op het whereabouts systeem, en al staat het nog in de kinderschoenen, er wordt wel serieus naar gekeken. Goed om deze ontwikkeling ook vanuit SIKB en I&W te volgen.

4. Verwerking Arbo-eisen in BRL SIKB 7000 en BRL SIKB 7500

Op basis van de EU-Richtlijn 2023/2668 over de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk, wordt een vergunningplicht voor het verwijderen van asbest ingevoerd. Het begrip 'verwijderen van asbest' omvat daarbij ook het verwijderen van met asbest verontreinigde (water)bodem (bodemsanering) en het verwijderen van asbest uit asbesthoudende grond, (bewerken/reinigen van grond). Jelle de Boer licht toe dat daaruit een nieuwe (bedrijfs)vergunning voor deze sectoren ontstaat. Om dit te bewerkstelligen is een aanpassing van BRL SIKB 7000 en BRL SIKB 7500 – in

de vorm van een Wijzigingsblad – nodig. Jelle de Boer licht dit verder toe en vraagt het college om de wijzigingsbladen in ontwerp vast te stellen en vrij te geven voor een openbare reactieronde. Vanuit het college worden de volgende vragen gesteld.

Gerben Zijlstra vraagt over welke werknemers het precies gaat en of hiermee alleen de werknemers bedoeld worden die daadwerkelijk de asbest hanteren. Jelle de Boer geeft aan dat het gaat om mensen die risico lopen door blootstelling aan asbest; grondwerkers vallen daar ook onder. SZW komt dit op het SIKB Jaarcongres ook verder toelichten.

Bram van de Pas vraagt zich af wat er in aanvulling op de wijzigingsbladen wordt opgepakt door SIKB. Bovenstaande zou namelijk betekenen dat dit wordt losgetrokken van de asbestsaneringen en hij zou daar graag een open discussie over willen voeren voor dit wordt besloten. Jelle de Boer geeft aan dat er nog discussies lopen over wat onder saneringen valt en wat onder asbestverwijdering. Hij ziet een mogelijke dubbeling met de Ascert-systematiek en wil de noodzaak van een dubbel certificaat voorkomen. Het mandaat hiervoor ligt echter bij SZW, maar over dit soort vragen moeten we wel op tijd gaan nadenken als er een voorstel moet liggen op 1 januari 2027. Martin van Bostelen geeft aan dat het verwijderen van asbesthoudend puin en het vervangen van asbesthoudende kabels en leidingen wel een erg groot verschil is in risico en dat daar dus ook naar gekeken moet worden. Charly van Schaik geeft aan een voorstander te zijn van het bekijken van deze problematiek vanuit meerdere oogpunten, aangezien dit door Europa wordt opgelegd en het voor ieders veiligheid is.

Martin van Bostelen geeft aan dat hij een aantal termen tegenkomt die de werkbaarheid aantasten. Het gaat om termen als ‘zo spoedig mogelijk’ en ‘zo klein mogelijk’. Jelle de Boer geeft aan dat geprobeerd is dit te ondervangen in de toelichting, maar dat dit te maken heeft met aansluiting op wetsteksten. Hij roept op meer voorbeelden te delen zodat deze kunnen worden meegenomen in de ontwerpversie. Martin van Bostelen zegt toe deze aan te leveren. Daarnaast geeft Martin ook aan te zien dat er in paragraaf 6.6.4 technieken staan aangekruist en vraagt zich af of dat nodig is. Jelle de Boer geeft aan dat dit is gedaan met het oog op compleetheid en later bij een andere techniek niet het protocol te hoeven aanpassen. Hierbij gaat het wel alleen om het reinigen van asbest.

Het College besluit het ontwerp van de wijzigingsbladen vast te stellen, met een aanvullend mandaat voor het programmabureau om nog voorbeelden toe te voegen aan de teksten. Er wordt ook afgesproken om de beslissing over een eventueel extra protocol nu nog niet te nemen. Eerst moet er goed worden gekeken hoe er met een aantal bovengenoemde zaken moet worden omgegaan. De werkgroep gaat nu aan de slag en in de College-vergadering van juni 2026 wordt een onderbouwd besluit genomen.

5. Wijzigingsblad BRL SIKB 2000 & bijbehorende protocollen i.v.m. NEN6693 en voorgenomen herziening overige NEN-normen.

In januari 2026 is gestart met de actualisatie van het wijzigingsblad BRL SIKB 2000 ‘Veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek’ en de bijbehorende protocollen 2001, 2002, 2003 en 2018. Aanleiding hiervoor was de invoering van de nieuwe NEN 6693 per 30 januari 2026. Daarnaast zijn ontwikkelingen binnen andere NEN-normen en diverse praktijkpunten verwerkt. Linda Dirven geeft een toelichting.

Vanuit het college geeft Bram van de Pas aan dat het risico van PFAS-houdende kleding op de onderzoeksresultaten waarschijnlijk beperkt is. Hij stelt voor de tekst hierover genuanceerder te formuleren. Martin van Bostelen en Linda Dirven lichten toe dat dit onderwerp eerder al aan de orde is gekomen en dat eventuele opmerkingen kunnen worden meegenomen in de openbare reactieronde.

Het college is akkoord met de vaststelling van het wijzigingsblad in ontwerp en geeft het wijzigingsblad, praktijkvalidatie en préHUF-toets vrij voor de openbare reactieronde. De voorzitter refereert aan de bredere politieke discussie over PFAS en noemt het belang van 'de kraan dichtdraaien' naast de huidige focus op verwerking en analyse.

6. Wijzigingsblad Richtlijn Brandputten

Tijdens het CCvD bodembeheer van 27 maart 2025 is de huidige versie van de Richtlijn Brandputten vastgesteld. Na publicatie is vanuit de uitvoeringspraktijk de wens uitgesproken om de tekst rondom het uitvoeren van een capaciteitstest aan te scherpen. Freek van Gent licht de aangepaste versie van de Richtlijn Brandputten toe en vraagt het college om, gezien de zwaarte van de voorgestelde wijzigingen en de recente algehele inhoudelijke actualisatie, op dit moment niet opnieuw een openbare reactieronde te organiseren. Het college is hiermee akkoord en stelt de nieuwe Richtlijn Brandputten vast.

7. Vaststelling handreikingen geofysische meettechnieken

Op 2 oktober 2025 zijn drie handreikingen met inhoudelijke eisen voor metingen met HXRF, MPP en PID aan het college voorgelegd. De opmerkingen van het college zijn in afstemming met het werkveld verwerkt en Kay Mollenhauer licht deze aanpassingen toe. Er zijn geen verdere vragen en het College besluit 2401, 2402 en 2403 vast te stellen en vrij te geven voor publicatie.

8. Vaststellen HUM waterbodem

In navolging van de HUM Bodembeheer werkt SIKB aan de HUM Waterbodem. Nadat tijdens het College op 26 juni 2025 bezwaren heeft geuit tegen vaststelling van de toen voorliggende versie, zijn de benodigde wijzigingen verwerkt. Tijdens de verdere uitwerking zijn er binnen de begeleidingscommissie echter nieuwe juridische knelpunten en onzekerheden geconstateerd. Freek van Gent geeft een toelichting op het onderwerp en vraagt het college gezien de context een keuze te maken uit twee scenario's voor de vaststelling van de HUM Waterbodem:

- Optie 1 – Vaststellen met latere update: de huidige versie van de HUM Waterbodem wordt door het College vastgesteld, waarbij het verzoek is om aan het programmabureau mandaat te verlenen om de recente wijzigingen in de Rbk nog te verwerken. Uit de huidige versie is/wordt de passage over spoelen en lozen van zeezand tijdens transport verwijderd. Nadere duiding hierover wordt opgevraagd bij IPLO. Op basis van deze duiding volgt een voorstel aan het College voor een extra actualisatie in 2027, waarin direct ook de (dan bekende) wijzigingen in het verzamelbesluit worden meegenomen.
- Optie 2 – Vaststelling aanhouden: de vaststelling wordt door het College uitgesteld. De HUM Waterbodem wordt eerst aangevuld op basis van bovengenoemde ontwikkelingen en duiding, en vervolgens in een later stadium ter vaststelling

voorgelegd aan het CCvD Bodembeheer.

Marcel van Seeters is vandaag door omstandigheden verhinderd, maar heeft via zijn collega schriftelijk ingebracht dat Rijkswaterstaat kiest voor optie 2.

Willem Bastein geeft aan het zonde te vinden om de huidige HUM aan te houden als de reden louter is dat er mogelijk nog iets gaat veranderen. Er verandert altijd wel iets. Vanwege zijn beperkte belang bij dit document onthoudt hij zich echter van stemming. Saskia Verhoeven stelt in het verlengde hiervan de vraag: als er iets verandert, wat gaat er dan mis op basis van het huidige document?

Ariël Kleverwal erkent de geschetste problematiek, maar vraagt zich af of het geconstateerde knelpunt vaak voorkomt, omdat dit helpt de risico's in te schatten. Als het maar een paar keer voorkomt kan je risicogestuurd werken. Rabbe Vedder en Martin van Bostelen geven in reactie hierop aan dat deze werkzaamheden vaak plaatsvinden en wijzen op de fundamentele discussie over de wenselijkheid van de huidige tekst van het document die dan gaat ontstaan, want de gevolgen kunnen groot zijn. Jan Keijzer herkent dit als schemabeheerder van de BRL 9313 (zand uit dynamische wingebieden) ook als een structureel probleem.

Charly van Schaik geeft aan dat een groot deel van de bevoegdheid ligt bij de waterschappen. Hij is er daarom voorstander van om optie 2 goed uit te werken en de tekst na verdere uitwerking opnieuw ter tafel te brengen. Ariël Kleverwal is het hiermee eens.

Bram van de Pas benoemt dat het gaat over iets wat in de HUM staat, maar in de regelgeving zelf onduidelijk is. Hij vraagt zich af of de HUM zoals die er nu ligt ondanks deze onduidelijkheid toch al meerwaarde heeft voor handhavers in de praktijk. In dat geval zou men alsnog met de huidige versie al aan de slag kunnen. Bij optie 2 is het risico dat, als het huidige knelpunt zich verder uitkristalliseert, er over een half jaar weer nieuwe ontwikkelingen zijn die moeten worden verwerkt. Freek van Gent licht toe dat de begeleidingscommissie alleen nog onenigheid heeft over één specifiek onderdeel waar ze zelf niet uitkwamen. De penvoerder heeft als advies meegegeven om de HUM niet aan te houden op basis van één passage.

De voorzitter constateert dat er voor beide opties overwegingen worden genoemd en dat een aantal leden voor optie 1 is en aantal leden voor optie 2. Hij geeft aan dat een plenaire stemming mogelijk is, maar stelt voor dat de aanwezigen die zelf binnen / namens de handhaving werkzaam zijn primair een knoop hierover mogen doorhakken. Saskia Verhoeven geeft aan dat zij op basis van de schriftelijke input namens Marcel van Seeters voor optie 2 kiest. Charly van Schaik sluit zich aan bij de keuze voor scenario 2 en geeft aan dat dit weliswaar zorgt voor een aantal maanden vertraging maar dan is er in ieder geval duidelijkheid. Het College besluit nu te kiezen voor scenario 2. De voorzitter benadrukt het belang om de openstaande knelpunten zo snel mogelijk op te pakken.

9. Stand van zaken projecten bodembeheer

Kay Mollenhauer geeft een toelichting op BRL SIKB 2100 (mechanisch boren) en BRL SIKB 11000 (ondergronds deel installaties bodemenergiesystemen). Er wordt gewerkt

aan twee wijzigingsbladen. Op basis van het onderzoek naar hergebruik van werkwater zullen in een volgende College-vergadering een aantal wijzigingen worden voorgesteld. Daarnaast zal eis 10 van de BRL SIKB 2100 (minimale afstand van boringen tot funderingen) naar verwachting aangepast worden met een nuancering naar type fundering en mogelijk een aangepaste minimale afstand van boringen tot funderingen. De TU Delft is gevraagd om hier extra advies voor te geven. Naar aanleiding van een vraag van Martin van Bostelen geeft Kay Mollenhauer aan dat de concepten naar verwachting in juni 2026 aan het CCvD worden voorgelegd. De voorzitter vraagt het programmabureau om de rapportage van de TU Delft met het College te delen als deze gereed is.

Michel Post geeft een toelichting bij project 13 (raakvlakken met NEN). Er is vertraging ontstaan in de herziening van een aantal NEN-normen waarnaar in SIKB-documenten wordt verwezen. Samenhangende herziening van de SIKB-documenten wordt hiermee helaas bemoeilijkt. SIKB en NEN hebben hier nauw en doorlopend afstemming over en werken er samen aan om waar mogelijk meer haast te maken en de eventuele hinder voor het werkveld te minimaliseren.

10. Mededelingen en stukken ter kennisgeving

Henk Koster constateert in aansluiting op de mededeling van NEN en het eerder besproken Programma Versterking Kwalibo dat het Ministerie van I&W aangeeft dat zij haar streven om twee keer per jaar op een vast moment normdocumenten aan te wijzen naar verwachting dit jaar niet haalt. Henk Koster overweegt om dit met een aantal andere schemabeheerders aan te kaarten bij het Rijk. Het College staat achter dit voornemen.

11. Conceptverslag CCvD/AC Bodembeheer 11 december 2025

Het conceptverslag wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

12. Rondvraag en afsluiting

Rabbe Vedder geeft aan dat vandaag zijn laatste College-vergadering was omdat hij aan de slag gaat als wethouder in de gemeente Aa en Hunze en daarom niet langer de VVMA kan vertegenwoordigen. De naam van de opvolgend vertegenwoordiger van VVMA volgt.

Ook Charly van Schaik kondigt zijn afscheid van het CCvD & AC aan; hij gaat met pensioen en wil graag iedereen bedanken voor de samenwerking de afgelopen jaren. De voorzitter bedankt Rabbe Vedder en Charly van Schaik voor hun waardevolle bijdragen in dit gremium en wenst hen beide succes en een fijne tijd in de toekomst.

De voorzitter sluit de vergadering en bedankt iedereen voor hun aanwezigheid.

Vergaderschema CCvD/AC Bodembeheer 2026

Datum	Tijd	Plaats
Do 25 juni 2026	10:00 – 12:30	Waterschapshuis Amersfoort
Do 8 oktober 2026	10:00 – 12:30	Waterschapshuis Amersfoort
Do 10 december 2026	10:00 – 12:30	Waterschapshuis Amersfoort

Openstaande acties

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
31-03-2022	College	Oproep aan CCvD en achterban: ervaringen met over de grens werken met SIKB te delen.	Loopt.
05-10-2023	SIKB	Opnieuw aan RvA vragen of werkvoorschriften voor XRF (veldanalyses) in een protocol onder BRL SIKB 2000 opgenomen kunnen worden.	Reactie RvA in beginsel positief. Mogelijke uitwerking staat uit bij RvA
27-06-2024	HK	Initiatief voor impactanalyse Europese standaard bodemenergiesystemen en grondwaterputten	Initiatief loopt.
27-06-2024	SK	Geactualiseerd overzicht zittingstermijnen Collegeleden opstellen en delen met College	
12-12-2024	HK	In gang zetten evaluatie nieuwe sectie-indeling (voorstel: eind 2026).	
26-03-2026	MvB	Aanleveren voorbeelden voor wijzigingsbladen BRL SIKB 7000 en 7500	
26-03-2026	KM	Delen rapportage TU Delft extra advies BRL SIKB 2100 met CCvD-lid Martin van Bostelen	